

Automaton: Journal of Digital Media and Culture

Vol 1, No 1 (2021)

Κυβερνοθετική

Sadie Plant, Nick Land

doi: [10.12681/automaton.28584](https://doi.org/10.12681/automaton.28584)

Copyright © 2021, Automaton

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

To cite this article:

Plant, S., & Land, N. (2023). Κυβερνοθετική. *Automaton: Journal of Digital Media and Culture*, 1(1), 81–95. <https://doi.org/10.12681/automaton.28584>

Κυβερνοθετική¹

Sadie Plant*, Nick Land**

Περίληψη

Γραμμένη μέσω των τεχνικών της μίξης και του μοντάζ, συγχωνεύοντας την αισθητική της επιστημονικής φαντασίας με τη φιλοσοφία των Ντελέζ και Γκουαταρί, η *Κυβερνοθετική* χαρτογραφεί ένα μέλλον που ίσως και να είναι ήδη εδώ. Με σημείο εκκίνησης τη «θετική ανάδραση» του Γουίνερ, οι δυνάμεις τις αγοράς συγκεράζονται με τα συστήματα ασφάλειας και τα βιοπληροφοριακά μέσα για να καταδειχθεί το πως δημιουργούνται συνθήκες κρίσης στις κοινωνίες και αποσταθεροποιούνται οι κρατικές δομές διακυβέρνησης και ελέγχου.

Λέξεις κλειδιά: κυβερνητική, αρνητική ανάδραση, ναρκωτικά, ιοί, ξενοφεμινισμός.

* Η Sadie Plant είναι συγγραφέας και φιλόσοφος από το πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ. Το 1995 ίδρυσε το *Cybernetic Culture Research Unit* στο πανεπιστήμιο του Γουόρικ (Warwick) όπου και διετέλεσε μέλος του τμήματος. Εγκατέλειψε την ακαδημία το 1997 για να ακολουθήσει συγγραφική καριέρα. Στα έργα της συγκαταλέγονται τα *The Most Radical Gesture: The Situationist International in a Postmodern Age* (1992), *Zeros and Ones: Digital Women and the New Technoculture* (1997), και *Writing on Drugs* (1999).

** Ο Nick Land ήταν καθηγητής ηπειρωτικής φιλοσοφίας στο πανεπιστήμιο του Γουόρικ από το 1987 μέχρι την παραίτησή του το 1998. Το έργο του βοήθησε ουσιαστικά στην ανάπτυξη του επιταχυντισμού (accelerationism) και του θεωρησιακού ρεαλισμού (speculative realism). Είναι συγγραφέας των *The Thirst for Annihilation: Georges Bataille and Virulent Nihilism* (1992), και της συλλογής άρθρων *Fanged Noumena: Collected Writings 1987-2007* (2011).

Καταστροφή είναι το παρελθόν που διαλύεται. Αναστροφή είναι το μέλλον που σμίγει. Ιδωμένη μέσα από την ιστορία, η απόκλιση αγγίζει κρίσιμα μεγέθη. Μέσα από το μάτριξ, η κρίση είναι μια σύγκλιση παραγνωρισμένη από το ανθρώπινο είδος.

Τα Μέσα κατακλύζονται από ιστορίες για την υπερθέρμανση του πλανήτη και τη καταστροφή του όζοντος, το HIV και το AIDS, για επιδημίες ναρκωτικών και υπολογιστικών ιών, τη διάδοση των πυρηνικών όπλων, τη διάλυση της πλανητικής οικονομικής διοίκησης, τη διάσπαση της οικογένειας, για κύματα μεταναστών και προσφύγων, για την εκβάθρωση του έθνους κράτους στο τελικό του στάδιο άνοιας, για τις κοινωνίες διάπλata ανοιχτές στις χαμηλότερες τάξεις, για αστικά κέντρα στις φλόγες, για προάστεια υπό απειλή, για σχάση, σχιζοφρένεια, απώλεια ελέγχου.

Δεν είναι παράλογο που λέγεται πως η γη οδεύει προς την καταστροφή. Κλιματική αλλαγή, οικολογική και ανοσολογική κατάρρευση, ιδεολογική αναταραχή, πόλεμος και σεισμοί: η Καλιφόρνια περιμένει το Μεγάλο Συμβάν.² Αυτή είναι μια εποχή σπασμών και καταρρέψεων.

Έχοντας σαπίσει από ψηφιακές μολύνσεις, η νεωτερικότητα διαλύεται σε ψηφία. Ο Λένιν, ο Μουσολίνι και ο Ρούσβελτ ολοκλήρωσαν τον σύγχρονο ανθρωπισμό μέσα από την εξάντληση των δυνατοτήτων του οικονομικού σχεδιασμού. Ο ανεξέλεγκτος καπιταλισμός έχει διασπάσει όλους τους μηχανισμούς κοινωνικού ελέγχου προβαίνοντας σε αδιανόητες αποξενώσεις. Το κεφάλαιο κλωνοποιεί τον εαυτό του με μια αυξανόμενη περιφρόνηση για την κληρονομικότητα, καθίσταται αφηρημένη θετική ανάδραση (positive feedback) οργανώνοντας τον εαυτό του. Η στροβιλοειδής χρηματοοικονομία μεταφέρεται σε όλο το παγκόσμιο δίκτυο.

Ο Γουίνερ (Weiner) είναι ένας από τους σπουδαίους μοντερνιστές, ο οποίος όρισε την κυβερνητική ως την επιστήμη της επικοινωνίας και του ελέγχου· ένα εργαλείο για την ανθρώπινη κυριαρχία επί της φύσης και της ιστορίας, μια άμυνα στην κυβερνοπαθολογία των αγορών. Η προπαγάνδα του ενάντια στην θετική ανάδραση – καθορίζοντάς την ποσοτικά ως ενίσχυση εντός μιας αμετάβλητης μετρικής – είχε καθοριστική επιρροή, εγκαθιδρύοντας μια κυβερνητική της σταθερότητας οχυρωμένης απέναντι στο μέλλον. Δεν υπάρχει χώρος για οτιδήποτε πραγματικά κυβερνοθετικό, εύστοχο ή ευφυή σε μια τέτοια θεωρία, εκτός από την αντικειμενικότητα που απαιτείται για την ανθρώπινη κατανόηση. Σε κάθε περίπτωση όμως, πέραν του ορίζοντα συμβάντος της ανθρώπινης επιστήμης, ακόμα και η διερεύνηση αυτο-σταθεροποιούμενων ή κυβερνοαρνητικών αντικειμένων, είναι αναπόφευκτα περικαλυμμένα από ερευνητικές ή κυβερνοθετικές διαδικασίες.

Το σημερινό Σύστημα Ανθρώπινης Ασφάλειας (Human Security System)³ μπορεί και να προέκυψε από την ασυνείδητη διαίσθηση του Γουίνερ πως οτιδήποτε κυβερνοθετικό είναι εχθρός του ανθρώπινου είδους. Προερχόμενο από τις εργασίες του ίδιου πάνω σε συστήματα κατεύθυνσης όπλων, αποτέλεσε το δικό του εγχείρημα να υποδουλώσει την κυβερνητική σε μια γενική τεχνολογία άμυνας απέναντι στη ξένη εισβολή. Η ίδια η κυβερνητική έπρεπε να τεθεί υπό έλεγχο, έναν έλεγχο που ο ίδιος δεν ήταν κυβερνητικός. Είναι σαν η σκέψη του να καθοδηγούνταν από έναν τυφλό τροπισμό διαφυγής, από μία άλλη, βαθύτερη, ανεξέλεγκτη διαδικασία: μιας τεχνικής που χάνει τον έλεγχο και μιας επικοινωνίας με το εξωτερικό του ανθρώπου.

Η κυβερνητική της ασφάλειας έχει παραμερίσει την κριτική της αποξένωσης, το μεγάλο μοτίβο της οικονομίας του ανθρωπισμού, η οποία έχει από καιρό καταστεί μια ολοένα και πιο μάταιη αναζήτηση της προέλευσης του εταιρικού ελέγχου. Η αποξένωση χρησίμευε στη διάγνωση της κατάστασης ενός πληθυσμού που γίνεται ξένος ως προς τον εαυτό του, προσφέροντας μια πρόγνωση που υποσχόταν την αναστροφή. Όλα αυτά έχουν τελειώσει. Είμαστε όλες και όλοι αλλοδαποί, όχι πια αποξενωμένοι αλλά ξένοι, απλά παρα-πλανεμένοι σε μια σαθρή προσήλωση σε εντροπικές παραδόσεις.

Σε τι θα επιθυμούσαμε να επιστρέψουμε; Ο Χάιντεγκερ (Heidegger) ολοκλήρωσε τον εκφυλισμό της αυθεντικότητας σε ξενοκτονική νεύρωση. Όντας νεκρή στο *fürher-bunker*, η καθαρότητα ανήκει εξολοκλήρου στην αστυνομία. Η καπιταλιστική μητρόπολη μεταλλάσσεται πέρα από κάθε νοσταλγία. Αν τα σχιζοειδή παιδιά της νεωτερικότητας αποξενώνονται, δεν είναι σαν επιζώντες από ένα βουκολικό παρελθόν, αλλά σαν εξερευνητές μιας επικείμενης μετα-ανθρωπινότητας.

Στις πόλεις, οι δρόμοι άρχισαν να βουίζουν και οι αποθήκες κατοικήθηκαν εκ νέου από κυβερνοοργανισμούς που ευδαιμονίζονται το μέλλον. Αστικές ζώνες που φτιάχτηκαν από αποξένωση, την επανασχεδιάζουν ως έκσταση. Η πόλη έχει μετατραπεί σε κόμβο κυκλοφορίας, σημείο εκκίνησης για περίεργα ταξίδια, και το κυβερνοπανκ έχει γίνει ο ρεαλισμός της. Δεν είναι πια μια γεωγραφική τοποθεσία, αλλά ένας τερματικός σταθμός κυβερνοχώρου: μια είσοδος για το εικονικό πεδίο. Τα πράγματα άλλαξαν εντελώς με την ανακάλυψη του Γκίμπσον (Gibson) πως το ταξίδι στο κυβερνοχώρο δε διαφέρει καθόλου από το να λαμβάνεις πληροφορίες. Το εξωτερικό της πόλης δεν είναι πια ένα φυσικά κληρονομημένο παρελθόν αλλά ένα ψηφιακά μεταδιδόμενο μέλλον.

Γεννημένος για την διαζώνη (interzone),⁴ ο Μπάροουζ (Burroughs) ξεκίνησε το ταξίδι του γιαχέ και η πόλη του μέλλοντος τον βρήκε, γεμάτη με ναρκωτικά και ασθένειες από το μέλλον. Το γιαχέ είναι ένα χωρο-χρονικό ταξίδι, που περνάει από τη ναυτία στη πληροφοριακή υπερφόρτωση με ταχύτητα υπερβολική. Αστι-

κές σκηνές από τις *Επιστολές του Γιαχέ* μόλυναν πρώτα το *Γυμνό Γεύμα*, και συνέχισαν να εξαπλώνονται. Οι *Πόλεις της Κόκκινης Νύχτας* πολλαπλασιάζονται ιικά στον πλανήτη, αναπρογραμματίζοντας τη μαλακή μηχανή⁵ και εμφυτεύοντας παράξενες σκέψεις. Ο Μπάροουζ προκύπτει από τη σύζευξη ναρκωτικών και ασθενειών. Οι πληροφορίες αρχίζουν και μεταδίδονται σαν επιδημία.

Οι ινδιάνοι της Νότιας Αμερικής έχουν άλλες ουσίες ταξιδιού – των φύλλων κόκας συμπεριλαμβανομένου – που εξασθενούν τα σήματα της έλλειψης τροφής. Η βιομηχανία των αναψυκτικών της Βόρειας Αμερικής δεν άργησε να δει ότι η Κόκα-Κόλα πάει Παντού, τη Ζητάς, σε Συναρπάζει.⁶ Η κοκαΐνη έθισε τον κόσμο στην Κόκα-Κόλα, και κάπως έτσι επαν-εκπαίδευσε τον καπιταλισμό του 20ου αιώνα σχετικά με τις αγορές. Ο εθισμός είναι η παραδειγματική περίπτωση της θετικής ενδυνάμωσης, και ο καταναλωτισμός είναι η ιογενής εξάπλωση του αφηρημένου μηχανισμού του εθισμού. Όσο περισσότερο κάνεις, τόσο περισσότερο θέλεις: ανεξέλεγκτη ανάδραση. Συχνά αντιμετωπίζεται σα να ήταν ασθένεια. Όταν η εταιρία της Κόκα-Κόλα σταμάτησε το εμπόριο κοκαΐνης, ανέλαβαν τα καρτέλ της Νότιας Αμερικής.

Όπως η κόκα, έτσι και το MDMA παραμερίζει την πείνα και τη στέρηση. Σαν ένα κωδικοποιημένο μήνυμα από τα πέρατα της ζήτησης, ανακαλύφθηκε στις αρχές του αιώνα και ταξινομήθηκε ως κατασταλτικό της όρεξης. Αυτή ήταν μια τουλάχιστον ανεπαρκής αποκρυπτογράφηση της σχεδιάσής του.

Μοτίβα αναδύονται στους παγερούς χώρους του MDMA, μυστήριες συγκλίσεις σχεδιασμένες να ανακαλυφθούν. Το τυχαίο είναι κάτι άλλο στο μέλλον. Η κουλτούρα χάους αυτο-συντίθεται με τεχνητή νευροχημεία. Ο ρυθμός μηχανής απογειώνεται ελεγχόμενα.⁷

Στη τελευταία φάση της ανθρώπινης ιστορίας, οι αγορές και η τεχνική εισέρχονται σε έναν αλληλοεπιδρώντα εκτροχιασμό, ενεργοποιώντας την κουλτούρα χάους σα μονάδα ταχείας απόκρισης και οδεύοντας στα σχεδιαστικά ναρκωτικά με αυξανόμενη ταχύτητα και εκλεπτυσμό. Δειγματοληψία, μιξάρισμα, ανώνυμοι και απάνθρωποι ήχοι, η γυναίκα γίνεται κυβερνοοργανισμός και οδηγείται σε παραφροσύνη: το βιολογισμικό ενώνεται με την techno.⁸

Ο καπιταλισμός αναπαράγεται κυβερνοθετικά σε όλο τον μετα-ανθρώπινο χώρο – δεν είναι ανθρώπινη εφεύρεση αλλά ιογενής μετάδοση. Οι διαδικασίες αυτο-σχεδιασμού είναι αναστροφικές και συγκλίνουσες: κάνουν πράγματα προτού αυτά βγάλουν νόημα. Ο χρόνος περνά παράξενα στον απότομο αυτο-οργανωθέντα χώρο: το μέλλον δεν είναι ιδέα αλλά αίσθηση.

Το 1972 σχεδιάστηκε σαν η χρονιά ενοποίησης της ευρωπαϊκής ασφάλειας, και καθώς ολόκληρο το σύστημα ενώνεται, καθίσταται όλο και πιο ενημερωμένο στο πως να προσομοιώνει τη σκέψη της αστυνομίας. Από την προοπτική του συστή-

ματος ασφαλείας, οι εισβολείς κατέχουν εξαιρετικά πλεονεκτική θέση. Κάθε κλίμακας συνεταιρική οντότητα – σώματα, επιχειρήσεις, κράτη και έθνη, ακόμα και ο πλανήτης – φαίνεται να απειλείται από επικίνδυνους ξένους. Τρομοκράτες, έμποροι ναρκωτικών, παράνομοι μετανάστες, δίκτυα που ξεπλένουν χρήμα, και σαμποτέρ πληροφοριών καμουφλάρονται στις ροές της διασυνοριακής κυκλοφορίας, και εξαπλώνονται ύπουλα σαν επιδημίες.

Η παράνοια έχει εξελιχθεί σε σχέση με τη δεκαετία του '60: μέχρι και τα ποτάμια του αίματος είναι οροθετικά στον HIV. Τα αλλοδαπά σώματα είναι ακόμη πιο μολυσματικά και επικίνδυνα, ύπουλες εισβολές άγνωστων ειδών απειλούν κάθε πολιτικό οικοδόμημα. Η αλλεργική αντίδραση σε αυτή την κατάσταση εκτάκτου ανάγκης είναι η ενοποίηση της ασφάλειας, η μεταναστευτική πολιτική και ο βιο-έλεγχος: το ιατρο-στρατιωτικό σύμπλεγμα, η ανοσο-πολιτική και η κυβερνητική της αστυνόμευση, αναπτύσσονται μαζί καθώς σάρωση και φιλτράρισμα αποτελούν διαφορετικές διαστάσεις της ίδιας διαδικασίας: επιλογή του στόχου και εξάλειψη της μόλυνσης. Ακόμη περισσότερο Διοίκηση, Έλεγχος, Επικοινωνίες (Command, Control, Communication),⁹ και συγκέντρωση πληροφοριών για τον εντοπισμό των ξένων. Για ποιον λόγο σχεδιάστηκε τελικά η Σειριακή Ψηφιακή Διεπαφή (SDI);¹⁰

Τίποτα δεν θέτει την ανοσία περισσότερο σε κίνδυνο από όσο η προσπάθεια για την προφύλαξή της, δεδομένου ότι κάθε εκλέπτυνση των τεχνολογιών ασφαλείας ανοίγει νέες οδούς εισβολής: πολύ ταχύτερα από όσο κλείνει τις παλιές. Η μεταπολεμική ανοσοποίηση αποδυναμώνει το ανοσοποιητικό σύστημα. Τα προγράμματα εμβολιασμού διευκολύνουν τη μετάδοση συνδρόμων ανοσολογικής ανεπάρκειας. Οι διεφθαρμένοι κρατικοί λειτουργοί ανοίγουν τις αρτηρίες κυκλοφορίας, και οι υπολογιστές πληροφοριών κατακλύζονται με ιούς. Η CIA ήταν αυτή που έκανε τη πρώτη διακίνηση στο LSD. Η ανοσοπολιτική βρίσκεται σε κατάσταση πανικού: παραληρώντας από άγχος, αναπτύσσει περαιτέρω τις συνθήκες της κατάρρευσής της.

Οι Ευρωπαίοι πέθαιναν από τις αρρώστιες στους τροπικούς, ενώ περικάλυπταν τα στρατόπεδα με κουνουπιέρες σαν άμυνα ενάντια στην ελονοσία. Τώρα, οι κυβερνοθετικές αρρώστιες εξαπλώνουν παράξενους τροπικούς στη μητρόπολη, και τα συστήματα διαλογής βγαίνουν εκτός ελέγχου. Το πλέγμα δε φιλτράρει πια τους εισβολείς, έχουν πλέον μάθει να διεισδύουν στα δίκτυα. Τώρα ακόμα και τα δοκιμαστικά προγράμματα είναι αναξιόπιστα, το ίδιο το δίκτυο είναι μολυσμένο. Αυτή η παρανοϊκή φαντασία μετουσιώνεται στο Σκάνιεντ (Skynet) στον *Εξολοθρευτή 2*: το σύστημα άμυνας μετατρέπεται σε εχθρό. Ο Γκρεγκ Μπέαρ (Greg Bear)¹¹ έχει υπαινιχθεί ότι, από έξω, ένας υπολογιστής που αποκτά αυτεπίγνωση θα φαινόταν σα να υφίστατο μια μαζική ιογενή επίθεση.

Οι ιοί είναι εμφανής μετάδοση, αν και τους εντοπίζουμε μόνο όταν επικοινωνούν μαζί μας: μηνύματα από τον Παγκόσμιο Ιο-Έλεγχο. Οι ιοί αναπρογραμματίζουν τους οργανισμούς, των βακτηρίων συμπεριλαμβανομένου, και αν η σχιζοφρένεια δεν είναι ιικά προγραμματισμένη ακόμα, θα είναι στο μέλλον. Οι ιογενείς αυτοματισμοί χρηματοδότησης ξέφυγαν από την κριτική της πολιτικής οικονομίας του 19ου αιώνα, όπως και οι ιογενείς μολύνσεις από τη θεωρία μικροβίων του 19ου αιώνα. Περνώντας μέσα από τις μεμβράνες βιοασφαλείας, ξεγλίστρησαν από τα δίκτυα σε κυτταρική κλίμακα.

Η γραμμική διαδρομή εντολών από το DNA στο RNA αποτελεί το θεμελιώδες δόγμα της γενετικής ασφάλειας. Ο γονότυπος αντιγράφει τον Θεό με το να εκκινεί μια αιτιώδης διαδικασία χωρίς ανάδραση. Αλλά αυτό είναι απλά δεισιδαιμονία, η οποία ανατρέπεται από τους ρετροϊούς. Η ιική αντίστροφη μεταγραφή κλείνει το κύκλωμα, κωδικοποιώντας το DNA με RNA, μετατρέποντας την κυβερνητική σε θετική.¹²

Ο Τιμ Σκάλι (Tim Scully)¹³ συγκρίνει το LSD με ιό. Ανίκανο για αυτόνομη αναπαραγωγή πρέπει να αναπρογραμματίσει το ανθρώπινο νευρικό σύστημα για να εξαπλωθεί. Ο Χόφμαν (Hofmann) ανακαλύπτει το LSD δουλεύοντας πάνω σε μια σειρά χημικών ουσιών προερχόμενων από την ερυσίβη, και γράφει για ένα «παράξενο προαίσθημα» που τον οδηγεί πίσω στον αριθμό 25: Δέλτα διαιθυλαμίδιο του λυσεργικού οξέος. Στην προσπάθεια ελέγχου αυτού του ξένου προγραμματισμού, το συνέθεσε με τρυγικό οξύ και κατανάλωσε μια δόση 250 μικρογραμμάτων. Η πρώτη του εντύπωση από την επέλαση του LSD ήταν ότι δεχόταν επίθεση από έναν παγωμένο ιό.

Τα ναρκωτικά είναι μια μαλακή πανδημία, η οποία προσβάλλει το νευρικό σύστημα της κυβερνητικής του εμπορεύματος. Αναψυκτικά και ναρκωτικά κυκλοφορούν το ένα στον απόηχο του άλλου, και ο πόλεμος στα ναρκωτικά είναι ένας πόλεμος στις αγορές του μέλλοντος. Το Καρτέλ του Κάλι¹⁴ είναι μια υπερεθνική εταιρεία μάρκετινγκ με εκτιμώμενα περιουσιακά στοιχεία αξίας ενός τρισεκατομμυρίου δολαρίων, η οποία πουλάει κοκαΐνη κατά μήκος της διαδρομής της Κόκα-Κόλα. Η Νέα Τάξη Πραγμάτων ταλαντώνεται ανάμεσα στον θρίαμβο των αγορών και στον πόλεμο ενάντια στα ναρκωτικά. Ο σποραδικός τηλεμεσικός εορτασμός της θεαματικής κατάσχεσης ναρκωτικών μονάχα αποσπά την προσοχή από την αναπόφευκτη αποτυχία του ναρκο-αμυντικού μηχανισμού να σταματήσει τη ροή. Ένας παγκόσμιος καπιταλισμός που πολεμά τις δικές του αγορές ναρκωτικών είναι ένας αυτοτοξικός τρόμος (horror autotoxicus),¹⁵ μια αυτοάνοση ασθένεια. Ο έλεγχος των ναρκωτικών είναι η απόπειρα του ανθρώπινου είδους να ελέγξει το ανεξέλεγκτο: καθαυτός έλεγχος της κλιμάκωσης, τροπισμοί προγραμματισμένοι από τους ξένους. Οι μηχανισμοί της ανθρώπινης ασφάλειας πειραματίζονται με

τα ναρκωτικά ως όπλα και εργαλεία, και οι στρατιώτες φτιάχνονται, διεγείρονται και αναισθητοποιούνται με μια γκάμα συνταγογραφούμενων και μη φαρμάκων. Οι άτακτες δυνάμεις επιδοτούνται από έσοδα ναρκωτικών. Ο πόλεμος ενάντια στα ναρκωτικά είναι ένας πόλεμος με ναρκωτικά.

Ο πόλεμος κατά των ναρκωτικών είναι μια καταστολή εξέγερσης, μια αμυντική στρατηγική απέναντι στις τακτικές της υπονόμευσης: διείσδυση, συγκλίνουσα εισβολή, συντονισμένη περικάλυψη. Δεν υπάρχει ασφάλεια πια, αντικαταστάθηκε από τρελά προγράμματα μιας κατευθυνόμενης αντι-κατασκοπευτικής τεχνολογίας: νέα διανύσματα και συστήματα παράδοσης, παρέμβαση στον αγώνα εξοπλισμού μέσα από τον σχεδιασμό φαρμάκων, κλιμάκωση της διαφορετικότητας, έξυπνα όπλα για έξυπνα ναρκωτικά. Η κοκαΐνη παρεισφρεί στις ακτογραμμές της Κεντρικής Αμερικής μέσα από τις φλέβες της εταιρικής Αμερικής, ακολουθούμενη από άλλες, πιο σύγχρονες, και πιο ύπουλες ροές. Τα πιο βαθιά υπονομευτικά στοιχεία έχουν ήδη εισχωρήσει στο σύστημα. Οι ξένοι είναι ήδη εδώ, χωρίς να έχουν σταματήσει στο ελάχιστο να είναι ξένοι. Το αντάρτικο κλιμακώνεται προς τη κατεύθυνση του τακτικού· μια κυβερνοθετική εκτίναξη από ευκαιρίες, μια μη-εντοπιζόμενη διαπερατότητα που αποδυναμώνει όλα τα κυρίαρχα στρατηγικά πλάνα. Μια ολόκληρη χλωρίδα και πανίδα πρόσφορων μολύνσεων. Η στρατηγική τείνει να διασπάται στους τροπικούς. Ακόμα και οι παραδοσιακές αντι-τακτικές της παρακολούθησης και της ανάκρισης καθίστανται παρωχημένες. Το καμουφλάζ έχει εκλεπτυνθεί τόσο που ο κόσμος δε ξέρει πια τι μεταφέρει.

Η στρατηγική είναι πάντα συνένοχη με το κράτος, με το πραγματικό κράτος και με το δυνητικό κράτος που ενυπάρχει σε κάθε ιδεολογία αντίστασης και εναντιωματικής ταυτότητας. Το σώμα και το κράτος βρίσκονται σε κατάσταση πολιορκίας, ναρκωτικά και άλλες λογισμικές ασθένειες απειλούν τα σύνορά τους. Το Σύστημα Ανθρώπινης Ασφάλειας είναι κρυσταλλωμένη παράνοια, βρασμένη με μαγειρική σόδα, καπνιστή: η τελευταία στρατηγική της αντίστασης και η τελευταία αντίσταση της στρατηγικής.

Ο πόλεμος στα ναρκωτικά αποτελεί την αντικατάσταση του ψυχροπολεμικού φαλλικού αδιεξόδου, τη διάλυση μέσα στην ζούγκλα, την ένωση των πολιτειών του κόσμου στον τερματικό τους σταθμό, την αυτοκαταστροφική στρατηγική της απαγόρευσης. Δεν υπάρχουν πλέον όνειρα ενός πυρηνικού χειμώνα. Η δεκαετία του '90 αποτελεί την αρχή για το Σύνδρομο Κίνας του καπιταλισμού.¹⁶

Η κρυσταλλωμένη μεθαμφεταμίνη αποκαλείται και πάγος. Είναι επίσης το όνομα που δίνει ο Γκίμπσον στη προστασία δεδομένων: Πρόγραμμα Ασφάλισης και Γραφικής Οχύρωσης.¹⁷ Ο ΠΑΓΟΣ περιφρουρεί τα σύνορα, παγώνει τις εισόδους, όμως οι ξένοι βρίσκονται ήδη ανάμεσά μας. Η ασφάλεια ερμηνεύει τη συγκλίνουσα είσοδο (convergent input) σαν έξυπνη εισβολή, σα παγίδα ή συνωμοσία

όπου τα πάντα είναι προγραμματισμένα από πριν να συνδεθούν. Αμφιβάλλοντας για το αν οι γυναίκες ανήκουν στην ανθρωπότητα, ο Μπάροουζ τις φαντάστηκε σαν εξωγήινους εισβολείς. Και οι ιοί κάπως έτσι είναι. Κανείς δεν ξέρει από πού έρχονται. Πάντα έρχονται από κάπου αλλού, ίσως και από το διάστημα. Η ανθρωπότητα είναι μια αλλεργική αντίδραση στην ευαλωτότητα, πλην όμως η αλλεργία εξαρτάται από την υγεία του ανοσοποιητικού: ο πάγος πρέπει να πιάσει.

Οι τακτικές είναι επιδεξιότητα, ή πληροφορίες. Καθώς τα πράγματα γίνονται όλο και πιο σύνθετα γίνονται και πιο θηλυκά, μονάχα που η πατριαρχία επιμηκύνει την εποχή των παγετώνων για το ανθρώπινο είδος. Η πατρίδα είναι κρυογονική, μια φαντασία τέλει διατήρησης, της οποίας οι πρόγονοι της εποχής του χαλκού, μέχρι και σήμερα ξεπαγώνουν στις Άλπεις, καταψυγμένα περιουσιακά στοιχεία υπό επίθεση. Η υπερθέρμανση λιώνει τους πάγους, ανεβάζει τις στάθμες, ξεθεμελιώνει τους παγετώνες. Οι υπολογιστικοί ιοί λιώνουν παγόβουνα από δεδομένα στις οθόνες, καίγονται μέσα από τον βακτηριακό παγετό, όπως ο Μπάροουζ εξερευνώντας το Τζάνκι μουδιασμένος από το LSD.

Η ανοσο-ευαλωτότητα είναι κυβερνοθετική, και οι ιοί της δεν είναι απλά μόλυνση, αλλά σύνδεση: συνεχίζουν τη συναρμογή στο μάρτριξ ακόμα και αφού αποκρυφτούν στο σώμα. Απώλεια ταυτότητας, ακούγοντας φωνές. Οι γυναίκες και οι άλλοι ξένοι συγκροτούν έναν εξαιρετικά δυσανάλογο αριθμό σχιζοφρενικών, μουδιασμένων από τα ηρεμιστικά και αντιψυχωσικά φάρμακα. Υπνωτικά χάπια για να εμποδίζουν τα όνειρα. Μόνο τα ναρκωτικά που διερευνούν την ενοποίηση έχουν τεθεί εκτός νόμου.

Καθώς η ανοσο-πολιτική εισβάλλει στο επίπεδο του λογισμικού, ο πολιτισμός γίνεται μια ζώνη ελευθέρου πυρός. Η κουλτούρα χάους έχει συνδεθεί με την κυβεριανή (cyberian) στρατιωτική υπηρεσία πληροφοριών. Μετα-ανθρώπινοι σφυγμοί και οικιακές συσκευές μιξάρονται για επιταχυνόμενους στόχους, με ρυθμούς που αυξάνονται για να ανακόψουν εισερχόμενα ναρκωτικά: δυνητικοί εθισμοί για εθισμένους που έχουν συστραφεί από τον επανασχεδιασμό. Οι πόλεις μεταλλάσσονται σε τεχνο-ζούγκλες όπου τα σχολιαρόπαιδα ανταλλάσσουν μολυσμένα λογισμικά αιχμής, και όπου μέχρι και τα εμπορικά σήματα είναι κρυπτογραφημένα: η Sega βάζει τις εποχές σε αντιστροφή. Ο Γκίμπσον προσλαμβάνει την ιδέα του κυβερνοχώρου από τα ηλεκτρονικά βιντεοπαιχνίδια, παρατηρώντας τα μοτίβα ανάδρασης της κινητήριας διέγερσης, τα αυτο-σχεδιαζόμενα πρότυπα φόνων. Σκοτεινές εκστάσεις σε σπήλαια επιταχυνόμενων πίξελ. Προτού η εικονική πραγματικότητα γίνει επικίνδυνη, ήταν ήδη στρατιωτική προσομοίωση.

Ξαφνική μετάβαση από πάγο σε νερό, αλλαγή φάσης, αναστροφή ακριβείας του συστήματος, είναι αντίκτυπος στο συγκλίνον παρά μετρική μονάδα του μηδέν. Η γη γίνεται κυβερνοθετική.

Μπορεί να μη γνωρίζουμε τι ακριβώς συμβαίνει, αλλά προθερμαινόμαστε. Μόνο οι εχθροί της ανοσο-ταυτότητας αποικούν το μέλλον.

Σημειώσεις

1. Δημοσιεύτηκε πρώτη φορά στο Matthew Fuller (επιμ.). 1994. *Unnatural: Techno-Theory for a Contaminated Culture*. Λονδίνο: Underground. Μετάφραση: Λέανδρος Κυριακόπουλος.

2. Σημ. Μετ. Το «Μεγάλο Συμβάν» (Big One) αναφέρεται σε έναν σεισμό εξαιρετικού μεγέθους στο ρήγμα του San Andreas στην Καλιφόρνια, το οποίο αναμένεται να γίνει και να αλλάξει τη γεωγραφία της περιοχής.

3. Σημ. Μετ. Η Ανθρώπινη Ασφάλεια (Human Security) είναι ένα αναδυόμενο παράδειγμα επέμβασης σε στοχευμένους πληθυσμούς για την άμβλυνση της επισφάλειας, των κρίσεων και των απειλών σε παγκόσμιο επίπεδο. Αναπτύχθηκε σαν ιδέα στο τέλος του ψυχρού πολέμου και υιοθετήθηκε από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών ως ένας τρόπος για να υπερκεραστεί η σημασία της Εθνικής ή της Στρατιωτικής Ασφάλειας, και επί της ουσίας, για να αναπτυχθούν πολιτικοοικονομικοί μηχανισμοί που θα αντιμετωπίζουν «παγκοσμιοποιημένες» συνθήκες κρίσεων, όπως πανδημίες, μαζικές μεταναστεύσεις κ.ο.κ. Το «Σύστημα Ανθρώπινης Ασφάλειας» που αναφέρεται εδώ, είναι ένας όρος που έχει επινοήσει ο Land για να δώσει έμφαση στην ολοένα και πυκνότερη διασύνδεση επιστημονικών πεδίων όπως οι Διεθνείς Σχέσεις, οι Αναπτυξιακές Σπουδές, η Στρατηγική Ανάλυση, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η Ιατρική, οι Πολιτικές Επιπτώσεις, η Διοίκηση Επιχειρήσεων κ.α., η οποία γίνεται με όχημα την Ανθρώπινη Ασφάλεια και όπου παρά (ή και λόγω) του ανθρωποκεντρισμού της, διαχειρίζεται σε πλανητικό επίπεδο τους πληθυσμούς και τα υποκείμενα.

4. Σημ. Μετ. «Διαζώνη» (διεθνής ζώνη) ή interzone (international zone) είναι ένα καθεστώς προστασίας μιας περιοχής από ένα σχήμα κρατών – όπως ήταν η αποικιακή Ταγγέρη στο Μαρόκο από το 1923 μέχρι το 1956, στην οποία έζησε και ο Burroughs. Από τη δεκαετία του 1940, ο πολυπολιτισμικός χαρακτήρας της Ταγγέρης αποτέλεσε ισχυρό πόλο έλξης για καλλιτέχνες, συγγραφείς, πολιτικούς, το διεθνές τζετ-σετ, κερδοσκόπους, κ.ο.κ. Στα έργα του Burroughs, ωστόσο, η Διαζώνη δεν αναφέρεται μόνο ως χώρος ελεύθερης κυκλοφορίας προσώπων, μαύρου χρήματος, πληροφοριών κατασκοπίας και αντικρουόμενων πολιτικών συμφερόντων, αλλά επίσης ουσιών και παραισθήσεων, επιθυμιών και οργισμένων ομοφυλοφίλικού σεξ, απελευθέρωσης από το δυτικό συντηρητισμό και αναζήτησης εναλλακτικών συνειδήσεων.

5. Η Μαλακή Μηχανή (Soft Machine) είναι μια ονομασία για το ανθρώπινο σώμα, και τίτλος έργου του William Burroughs που δημοσιεύτηκε το 1961, με βασική θεματική τον τρόπο με τον οποίο οι μηχανισμοί ελέγχου επικοινωνούν με το σώμα και εισβάλουν σε αυτό. Εδώ, η μαλακή μηχανή γίνεται μετωνυμικά ο τόπος υποδοχής και συναρμογής των ιδιών των ιδεών του Burroughs για το σώμα, τις τεχνολογίες και την πολιτική, οι οποίες κυκλοφορούν με λανθάνοντα τρόπο στο πολιτικό σώμα και επικαιροποιούν την κοινωνική θεωρία.

6. Σημ. Μετ. Σαφή αναφορά στα διαφημιστικά σλόγκαν της Κόκα-Κόλα της δεκαετίας του '90.

7. Σημ. Μετ. Η κουλτούρα χάους είναι μια έκφραση που περιγράφει τις διαδικασίες διάλυσης των γεωγραφικών, πολιτικών και πολιτισμικών διαχωρισμών που σημάδεψαν τον 20ο αιώνα. Από τη μετα-ψυχροπολεμική εποχή της δεκαετίας του 1990, η σύγκλιση των ιδεολογιών, η ταχεία εξέλιξη και διάχυση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, και η ανεξέλεγκτη ανάπτυξη της πολιτιστικής αγοράς, λογίζονται ως αιτίες που δημιουργούν ένα παγκόσμιο περιβάλλον αναταραχής και μεταβλητότητας. Η «κουλ-

τούρα χάους» υπονοεί πως στον 21ο αιώνα, οι πολιτικές της οικονομίας και του πολιτισμού, εξελίσσονται προς όφελος της κινητικότητας που προκύπτει από τις επικείμενες κρίσεις· και όχι στην θεραπεία των αιτιών αυτών. Το έργο της Naomi Klein, *Το Δόγμα του Σοκ* (2007), είναι παραδειγματική περίπτωση έργου που κινείται θεωρητικά προς την κατανόηση αυτής της συνθήκης.

8. Σημ. Μετ. Σαφή αναφορά στη ρεΐβ κουλτούρα των αρχών της δεκαετίας του 1990. Στην περίπτωση αυτή, η σχέση μεταξύ σώματος, τεχνοισθητικής, χημικής ενίσχυσης, και των «απόκοσμων» ήχων και επιταχυνόμενων ρυθμών της ηλεκτρονικής μουσικής, γίνεται η έκφραση ενός επερχόμενου μέλλοντος από νεανικές κουλτούρες που αναδιφούν τα όρια ενός ιστορικού παρόντος αλλαγών και οικονομικής απορρύθμισης.

9. Σημ. Μετ. Το «Command, Control, Communication» ή αλλιώς C3 είναι ένα σύστημα πληροφοριών που χρησιμοποιείται στις στρατιωτικές επιχειρήσεις. Είναι μια γενική έννοια που αναφέρεται στην ενσωμάτωση διαφορετικών στρατηγικών και τακτικών επιχειρησιακών συστημάτων. Ένα Σύστημα Διαχείρισης Μάχης, ένα σύστημα διανομής τακτικών πληροφοριών ή ένα Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης και Ελέγχου, μπορούν να θεωρηθούν συστήματα C3. Στον 21ο αιώνα, η συγχώνευση των τεχνολογιών της πληροφορίας έχει ξεπεράσει τον ρόλο της επικοινωνίας δεδομένων. Για παράδειγμα, το «Command, Control, Communication, Computers, Intelligence, Surveillance and Reconnaissance» ή αλλιώς C4/ISR έχει σχεδιαστεί για να παρέχει γνώση επί των επιχειρησιακών σχεδίων και τακτικών μεθόδων των αντίπαλων πλευρών.

10. Σημ. Μετ. Η Σειριακή Ψηφιακή Διεπαφή (Serial Digital Interface) είναι τεχνικό πρότυπο που εγκαινιάστηκε το 1989 από την «Society of Motion Picture and Television Engineers» (SMPTE) και χρησιμοποιείται για τη μετάδοση μη-συμπίεσμένων, μη-κρυπτογραφημένων ψηφιακών σημάτων εικόνας, ώστε να καθίσταται δυνατή η διασύνδεση του πολυποίκιλου επαγγελματικού εξοπλισμού βίντεο.

11. Σημ. Μετ. Αμερικανός συγγραφέας «σκληρής» επιστημονικής φαντασίας με θεματολογίες τα τεχνητά σύμπαντα, τη συνείδηση, και την επιταχυνόμενη εξέλιξη. Είναι ένας από τους συνιδρυτές του πολύ γνωστού συνεδρίου κόμικς, *Comic-Con*.

12. Σημ. Μετ. Το RNA (ριβοζονουκλεϊκό οξύ) μαζί με το DNA (δεοξυριβονουκλεϊκό οξύ) συναποτελούν το γενετικό υλικό κάθε μορφής ζωής. Και ενώ το DNA περιέχει τις πληροφορίες που καθορίζουν όλα τα χαρακτηριστικά ενός ζωντανού οργανισμού και των περισσότερων ιών (τα λεγόμενα γονίδια), το RNA είναι αυτό που μεταφέρει τις πληροφορίες αυτές στα κύτταρα (συγκεκριμένα στο κυτταρόπλασμα). Το κύτταρο, κατά βάση, δεν έχει από μόνο του μηχανισμούς για τον πολλαπλασιασμό του γενετικού του υλικού. Έτσι, η «γραμμική διαδρομή εντολών» από το DNA στο RNA (και της επαφής του με το κύτταρο) παρουσιάζεται, εδώ, ως το τεχνοεπιστημονικό αντίστοιχο της δημιουργίας ζωής· και ενώ αρχικά ταυτίζεται με τη μεταφυσική της Αρχής (δηλαδή του «Θεού»), αυτόματα – κυρίως μέσα από το παράδειγμα των ρετροϊών – μετατρέπεται σε μεταφύηση (ή «δαισιδαίμονια»). Και αυτό καθώς, η διαδικασία διπλασιασμού των ρετροϊών (μια κατηγορία ιών που προκαλούν καρκίνο ανάμεσα σε άλλα) είναι ιδιαίτερη, αφού εκτός από RNA, οι ρετροϊοί περιέχουν ένα ένζυμο – την «αντίστροφη μεταγραφή» – το οποίο συνθέτει αλυσίδες DNA συμπληρωματικές προς αυτές που συνθέτει το RNA μέσα από την επαφή του με το κύτταρο. Οι ρετροϊοί συνθέτουν μόνοι τους DNA μέσα από το RNA – ένα υβρίδιο DNA-RNA – και μέσα από την παραγωγή δύο αλυσίδων DNA, το κύτταρο γίνεται εν δυνάμει καρκινικό.

13. Σημ. Μετ. Αμερικανός φυσικός και μηχανικός υπολογιστών που έμεινε γνωστός από τη συμμετοχή του στην ψυχεδελική κουλτούρα της δεκαετίας του '60. Την περίοδο 1966-1969 συμμετείχε στην εργαστηριακή παραγωγή LSD, αιτία που τον οδήγησε ενώπιον της αμερικάνικης δικαιοσύνης. Λέγεται πως οι μέθοδοι που χρησιμοποιούσε για την παραγωγή της ουσίας, έφερναν 99.9% καθαρό LSD.

14. Σημ. Μετ. Ένα από τα μεγαλύτερα καρτέλ κοκαΐνης που δρούσε τις δεκαετίες του 1980 και 1990. Σε αντίθεση με τα καρτέλ των προηγούμενων δεκαετιών, δεν είχε τη βία ως βασικό μέσο επιβολής και λειτουργούσε με μια κεντρική ηγεσία. Λειτουργούσε με ανεξάρτητους πυρήνες που έδιναν λόγο σε ξεχωριστούς μάντζερ. Το Καρτέλ του Κάλι θεωρείται πως έκανε γνωστή την κοκαΐνη στη Δύση και δη στην

Ευρώπη. Τη δεκαετία του 1990, το 80% της κυκλοφορίας της ουσίας στις ΗΠΑ και το 90% στην Ευρώπη διακινούνταν από αυτό.

15. Σημ. Μετ. Έτσι ονομάστηκε πρώτη φορά η παρουσία αυτοάνοσων φαινομένων, δηλαδή η ανάπτυξη ανοσοδραστικότητας ενός οργανισμού κατά του εαυτού του· συγκεκριμένα το 1901 από τον Γερμανό ιατρό Paul Ehrlich.

16. Σημ. Μετ. Το Σύνδρομο της Κίνας (the China Syndrome) είναι όρος που επινοήθηκε από έναν Αμερικανό φυσικό το 1971 για να περιγράψει το πιθανό επακόλουθο από τη κατάρρευση ενός πυρηνικού αντιδραστήρα. Επονομαζόμενο και ως «ατύχημα απώλειας ψυκτικού μέσου» (loss-of-coolant accident), αναφέρεται στη συνεχόμενη αύξηση της θερμότητας του πυρηνικού καυσίμου λόγω της περαιτέρω διάσπασης των προϊόντων σχάσης. Ο όρος είναι μεταφορικός, και θέτει το ερώτημα του κατά πόσο το λιωμένο υλικό θα μπορούσε να διαπεράσει το φλοιό της Γης και να φτάσει από την Αμερική μέχρι την Κίνα. Στην προκειμένη περίπτωση γίνεται μια αλληγορία για τις επιπτώσεις από την ανεξέλεγκτη διάχυση του καπιταλισμού από τη δεκαετία του 1990 και έπειτα.

17. Σημ. Μετ. ICE ή αλλιώς, «Intruder Countermeasure Electronics», είναι ένας όρος της λογοτεχνίας του Cyberpunk που αναφέρεται στα προγράμματα ασφαλείας που προστατεύουν τα ηλεκτρονικά δεδομένα από την πρόσβαση στους χάκερ. Ο όρος εγκαινιάστηκε από τον Tom Maddox αλλά έγινε δημοφιλής από τον William Gibson στα έργα του *Burning Chrome* και *Neuromancer*. Σε αυτά τα έργα, επίσης, εμφανίστηκε και ο όρος *κυβερνοχώρος* (cyberspace). Σε περιβάλλοντα εικονικής πραγματικότητας, αυτοί οι μηχανισμοί αναπαρίστανται από τοίχους πάγου, πέτρας ή μετάλλου.

Cyberfeminism

UNDERGROUND

Unnatural, techno-theory for a contaminated culture

Imploding security systems

is an intense collection of writing and graphics

Disinformation technologies

taking the bio-electric pulse of the moment.

High-velocity soap-operas

A kaleidoscopic torrent of wild speculation

Digitally re-mastered truth

and coruscating data.

Psychotic states

Contributors: Mandie Beuzeval, Maxine Boobyer, Decoder, Fintan Friel, Matthew Fuller, Graham Harwood, Stephen Metcalf, Marko Lehanka, Mark Pawson, Sadie Plant and Nick Land, Simon Pope, VNS-Matrix, Richard Wright

The transubstantiation of Elvis

Surgical cannibalism

Explore the antagonisms and possibilities

Metastatic Fields

generated by this fast-forward plunge into

the future, and get contaminated as technological

Mucilaginous phones

excess and sensual deregulation

are mutated with an anarchic political suss

Technologised activism

to produce a monster.

ISBN 1 1899037 00 4

art / culture / technology

